

LLYFRYN
LLYTHRENNEDD
DIGIDOL

Prentisiaethau

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Coleg
Cymraeg
Cenedlaethol

t1.01 - 2021

CYFLWYNIAD

Mae'r pecyn yn addas ar gyfer dysgwyr sy'n gweithio ar Lefel 1 a Lefel 2, sy'n anelu at gymhwyster Llythrennedd Digidol neu unrhyw un sydd eisiau hybu eu sgiliau digidol. Mae'r pecyn yn canolbwyntio ar y gwahanol ffyrdd o ddefnyddio technoleg mewn sefyllfaoedd ymarferol.

Mae'r pecyn yn cynnwys y pynciau canlynol:

- Beth yw llythrennedd Digidol.
- Cymryd cyfrifoldeb mewn amrywiaeth o gymunedau ac amgylcheddau digidol.
- Gallu cynhyrchu, trefnu a storio gwybodaeth digidol a'u rhannu yn ddiogel.
- Chwilio am wybodaeth digidol yn effeithlon.
- Gwybod sut i gydweithio ar-lein yn effeithiol.
- Deall sut i ddefnyddio amrywiaeth o adnoddau a thechnegau creadigol.
- Gallu defnyddio llythrennedd digidol i ymestyn cyfleoedd dysgu.

Ewch ati i gwblhau'r pecyn, un cam ar y tro! Ymchwiliwch yn ddyfnach i mewn i bynciau os ydych yn ansicr ac awgrymwch i chi roi digon o seibiannau i'ch hunan wrth ei gwblhau fel nad yw'r pynciau yn pentyrru.

Nodyn ychwanegol

Mae'r pecyn yn rhoi cyfarwyddiadau cyffredinol i gwblhau tasgau felly o bosib bydd y camau'n amrywio rhywfaint yn ddibynnol ar y technoleg rydych yn ei ddefnyddio. Defnyddiwch beiriant chwilio ar-lein am gyfarwyddiadau manwl ar gyfer eich technoleg penodol chi os ydych yn cael trafferth, ond dylai fod yn debyg iawn i'r hyn sydd yn y pecyn.

Prentisiaethau

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Coleg
Cymraeg
Cenedlaethol

SUT I DDEFNYDDIO'R PECYN

Ar ddechrau pob rhan mae cyflwyniad yn esbonio pwnc a'r camau sydd angen i gwblhau'r ymarferion a'r tasgau.

Yna, mae gwaith ymarferol a thasgau i'w cwblhau ym mhob rhan. Mae modd i chi gwblhau'r pecyn mewn rhannau, felly cwblhewch y cyfan yn bwylllog gan gofio cymryd seibiannau rheolaidd.

Gallwch ddefnyddio'r pecyn yn ddigidol, ond os hoffech gopi caled, gallwch ei argraffu a'i lenwi â llaw.

Llenwch y blychau ar y tudalennau perthnasol ym mhob pwnc a dangoswch eich nodiadau a'ch drafftiau ar y tudalennau ychwanegol ar ddiwedd y pecyn. Gallwch ysgrifennu eich nodiadau ar bapur ac yna mewnosod lluniau i'r tudalennau ychwanegol i gyd-fynd â'ch atebion.

Drwy'r pecyn hwn fe welwch chi nifer o symbolau gwahanol. Bydd rhai o'r rhain yn cynnwys gwybodaeth i'ch helpu, tra bod eraill - fel y blychau atebion a tudalennau cyfrifo - yn eich caniatáu i lenwi'r pecyn yn ddigidol.

Dyma gyflwyniad i'r elfennau yma:

GWYBODAETH BWYSIG

Drwy'r pecyn, fe ddewch chi ar draws y symbol yma. Mae'r rhain yn tynnu eich sylw at wybodaeth bwysig sy'n ymwneud â'r pwnc neu'r ymarfer.

Sicrhewch eich bod yn eu darllen yn ofalus.

UWCHLWYTHO LLUNIAU

Ar gyfer ambell i ymarfer, e.e creu posteri a chyflwyniadau neu dangos ciplun (*screenshot*), fe welwch chi'r eicon camera yma. Pan welwch chi'r eicon yma gallwch uwchlwytho llun o'ch gwaith yn uniongyrchol i'r dudalen.

Gall hyn fod yn lun neu, os ydy'r gwaith wedi'i gwneud ar gyfrifiadur, yn fersiwn digidol (jpg/png/pdf) o'r gwaith.

YMARFERION - LLENWI ATEBION

Mae'r ymarferion i gyd yn eich caniatáu i lenwi'r atebion yn ddigidol yn y ddogfen. Er bod amrywiaeth mewn sut mae'r cwestiynau wedi'u gosod, mae'r blychau atebion i gyd wedi'u fformatio yr un peth i fod yn glir ble sydd angen i chi lenwi.

Dyma ambell i enghraifft o osodiad cwestiynau gwnewch chi ddod ar draws yn y pecyn:

Cwestiwn ac ateb testun.

Gall rhain fod yn flychau ateb un llinell, fel yn y llun cyntaf, neu'n flwch testun mwy o faint os oes disgwyl ateb hirach.

Os yw eich ateb yn hirach na maint y bocs, peidiwch â phoeni - mi fydd y blwch yn caniatáu i chi barhau i deipio ynddo drwy leihau maint y ffont, neu gynnig bar sgorlio i ddarllen yr ateb cyfan.

Os ydych chi angen rhagor o le, geler y dudalen nesaf sy'n esbonio'r tudalennau ateb ychwanegol sydd ar gael i chi.

Cwestiwn aml-ddewis

Mi fydd rhai cwestiynau yn cael eu hateb drwy ddewis opsiynau o ddewislen. Cliciwch y botwm i agor y rhestr, yna dewiswch eich ateb.

NODIADAU

LLYFRYN LLYTHRENNEDD DIGIDOL
5. CYDWEITHIO
DIGIDOL

Prentisiaethau

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Coleg
Cymraeg
Cenedlaethol

t1.01 - 2021

CYDWEITHIO DIGIDOL

Sut ydych chi'n cyfathrebu gyda phobl yn ddigidol? Pa dechnoleg ydych chi'n eu defnyddio?

Rhestrwch y dechnoleg a'r adnoddau rydych yn eu defnyddio i gyfathrebu gyda phobl yn eich bywydau bob dydd.

Cydweithio cydamserol ac anghydamserol

Cydweithio cydamserol	Cydweithio anghydamserol
<ul style="list-style-type: none"> Cydweithio mewn amser "real"/ 'ar y pryd' gyda 2 neu fwy o bobl. Ateb yn syth a dim oedi.	<ul style="list-style-type: none"> Cydweithio a rhannu gwybodaeth rhwng 2 neu fwy o bobl heb gael ymateb yn syth ganddynt. Gall bobl ymateb pan sy'n gyfleus iddyn nhw.

EsiAMPLAU o gydweithio neu gyfathrebu cydamserol ac anghydamserol:

Cydamserol	Anghydamserol
<ul style="list-style-type: none"> Cyfarfod mewn person Galwad ffôn Fideo gynhadledd/ gweithdy/ cyfarfod ar-lein e.e. Teams, Zoom a.y.b. Gofyn cwestiwn cyflym i gydweithiwr Adnodd ble mae'n bosib golygu/ychwanegu syniadau ar yr un pryd ag eraill Dosbarth neu weithdy mewn lleoliad go iawn.	<ul style="list-style-type: none"> E-bost Llythyr neu bost uniongyrchol Neges destun Neges uniongyrchol e.e. cyfryngau cymdeithasol a.y.b. Recordiadau e.e. o weithdy, cyfarfod a.y.b. Mewn ffrwd siarad e.e. Grŵp Teams, Padlet

Pa fath o ddull cydweithio fyddech chi'n defnyddio ar gyfer y senarios isod?

Senario	Cydamserol / Anghydamserol	Pa dechnoleg ac adnodd?
Creu amserlen waith gyda chydweithiwr.		
Adnewyddu polisïau y gweithle e.e. iechyd a diogelwch.		
Cynllunio digwyddiad cymdeithasol, rhannu syniadau.		
Gadael i'ch rheolwr wybod eich bod yn sâl ac yn methu cyrraedd gwaith.		
Rhannu lluniau gyda ffrind.		

Beth yw'r manteision ac anfanteision o weithio'n gydamserol ac yn anghydamserol?

Cydamserol	
Manteision	<ul style="list-style-type: none"> • Rhyngweithio cymdeithasol. • Gallu cael ateb "byw" yn syth am gymorth, trafodaethau, rhannu ac adborth eraill. • Gallu darllen tŷn llais, mynegiad rhywun wrth siarad (os wrth wyneb yn wyneb). • Ymateb yn syth ac yn cael atebion ac adborth yn syth. • Gallu cael cyfarwyddyd ac arweiniad yn syth
Anfanteision / Rhwystrau	<ul style="list-style-type: none"> • Ddim yn hyblyg – angen bod yr un amser (a lleoliad) yn bosibl i bawb. • Bydd un cyflymder yn rhy araf neu gyflym i rai ddilyn. • Llai o amser i gyfrannu gan fod angen siarad ar y pryd ac i brosesu pethau/ gwneud y gwaith. • Amharu efallai gan broblemau technolegol neu sain (methu cael cyfraniad pawb) a rhannu pethau. • Rhannu fideos ar y pryd yn anodd. • Angen sgiliau da i drefnu a sicrhau eich bod yn cadw at yr amser/ tasgau sydd angen gwneud
Cydamserol	
Manteision	<ul style="list-style-type: none"> • Hyblygrwydd mewn gwahanol amseroedd a lleoliadau. • Defnyddio pan a phryd sydd angen • Gallu cyrraedd anghenion gwahanol • Gweithio ar gyflymder eich hunain. • Mwy o amser i feddwl am syniadau • Mwy o amser i ddarllen ac ymateb i drafodaethau a chyfraniadau
Anfanteision / Rhwystrau	<ul style="list-style-type: none"> • Gallu bod yn ynysig – teimlo'n bell o'ch gilydd. • Ddim yn derbyn neu oedi wrth gael cymorth, help, esbonio rhywbeth yn fanylach ac adborth y grŵp. • Anodd rheoli cyfraniad pobl. • Yn gallu camddechongli beth mae rhywun yn dweud – ddim yn cael tŷn llais, mynegiad rhywun. • Haws i oedi cyfraniad a chyfathrebu – rhwystredig i eraill yn y grŵp

Pa ddulliau cydweithredol ydych chi'n ei ddefnyddio yn broffesiynol ac yn bersonol?
 Beth yw'r buddion a'r risgiau o'u defnyddio yn benodol yn broffesiynol neu'n bersonol?

Proffesiynol		Manteision	Anfanteision
Cydamserol			
Anghydamserol			
Proffesiynol		Manteision	Anfanteision
Cydamserol			
Anghydamserol			

Argymhellion am gydweithio effeithiol yn ddigidol

Darparwch ddigon o wybodaeth.

Meddylwch o flaen llaw am y math o gwestiynau bydd eich cydweithwyr yn gofyn a rhowch wybodaeth fanwl. Gall hyn osgoi gwastraffu amser a chael cadwyn o gwestiynau dilynol.

Gosodwch ddyddiadau cau

Byddwch yn gadarn o ran dyddiadau cau a gosodwch rai cyraeddadwy. Bydd hyn yn dibynnu ar faint o frys sydd angen gwneud y dasg ac os oes angen blaenoriaethu tasgau eraill.

Rhannwch adnoddau defnyddiol gyda'ch gilydd.

Anfonwch linciau, erthyglau, lluniau ac Adnoddau eraill gall helpu gyda'r dasg.

Rheolwch yr hysbysiadau.

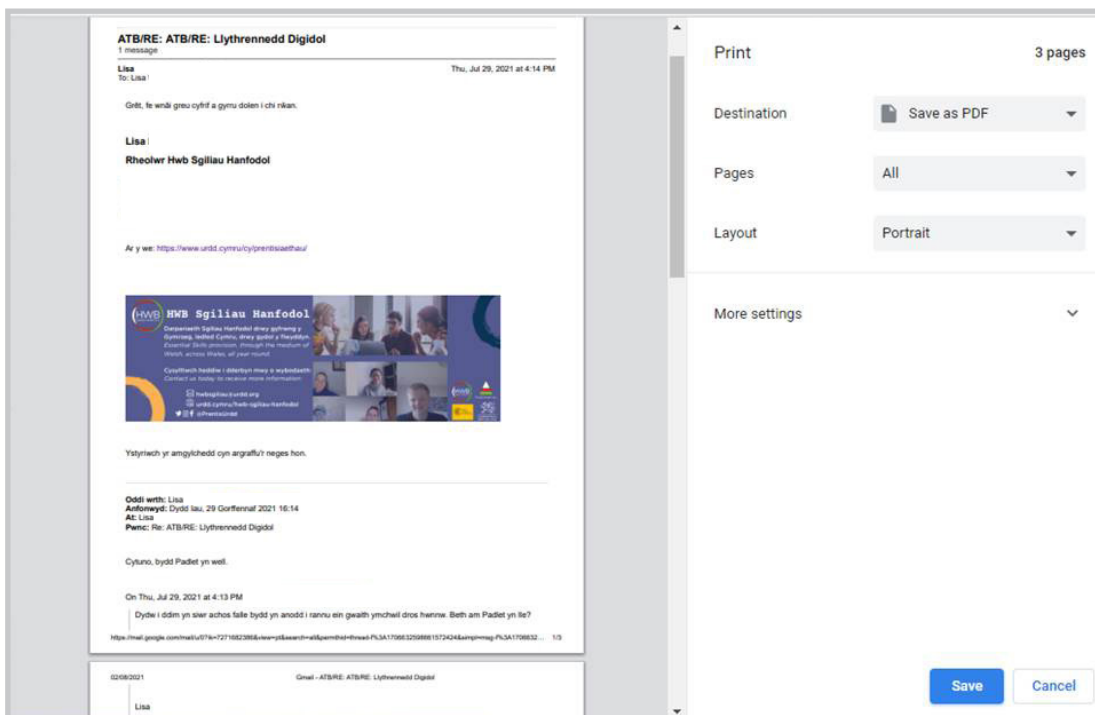
Gadewch i'ch cydweithwyr wybod os nad ydych ar lein, ddim yn gweithio neu ddim eisiau cael eich tarfu. Hyd yn oed os ydych angen ychydig o amser heb unrhyw darfu neu negeseuon i gwblhau tasg.

Arbed y cydweithio yn saff

Mae'n bosib arbed y sgwrs a'r syniadau rydych wedi'u casglu wrth wneud cipluniau o'r rhannau mwyaf pwysig neu gallwch arbed y sgwrs/dudalen cyfan.

Er enghraifft, os ydych eisiau arbed llif sgwrs e-byst, agorwch yr e-byst (sicrhewch fod y grŵp cyfan wedi bod yn gwasgu 'Reply all' fel bod gennych lif y sgwrs i gyd) a chliciwch ar y tri dot bach i ddarganfod mwy o opsiynau a'i lawrlwytho.

Neu gallwch glicio ar 'Argraffu'r cyfan' ('Print all'), bydd y sgrin isod yn ymddangos a gallwch newid y 'Destination' o Argraffydd penodol i Arbed fel PDF ('Save as PDF'). Gallwch gadw'r sgwrs wedyn yn y ffolder priodol a bydd y draul o'r sgwrs i gyd yno.

Tasg Cydweithio

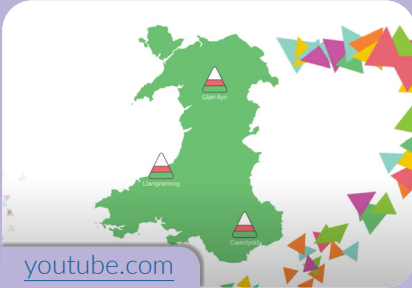
Isod mae grŵp o bobl wedi dechrau rhannu syniadau a gwybodaeth am leoliadau i fynd ar drip ysgol gyda phlant ysgol gynradd yng Nghymru.

Mae angen amrywiaeth o weithgareddau sy'n addas ar gyfer plant o 6 i 11 oed.

Ychwanegwch eich syniadau eich hun gyda chrynodeb o'r syniad sydd gennych a'r wefan gyda'r wybodaeth. Hefyd ychwanegwch sylwadau at syniadau aelodau eraill o'r grŵp, gallwch feddwl am y pellter teithio (o'ch lleoliad chi) ac oes gweithgareddau addas i bob oedran yno?

Catrin

Urdd Gobaith Cymru

[youtube.com](https://www.youtube.com)

Gwylwch y fideo yma - mae'n fideo sy'n dangos cyfleusterau gwerylloedd yr Urdd! Ydych chi'n meddwl byddai'n ddefnyddiol i'w ddangos i'r plant?

Sioned

Mae hwn yn dda i ddangos yr amrywiaeth o lefydd sydd gyda'r Urdd a gadael iddyn nhw wneud dewis!

Rhodri

Yn bendant! Bydd hwn yn grêt iddynt wneud penderfyniadau ar ba weithgareddau i'w gwneud cyn mynd ar y trip.

Tomos

Pentre Ifan

[urdd.cymru](https://www.urdd.cymru)

Sioned

Lle arall gwych! Mae'n leoliad eco hefyd! Gallwch ddysgu meddwlgarwch a chael y plant i ddod oddi ar eu ffonau symudol!

Tomos

Beth am Pentre Ifan? Llawer o hanes fan hyn, ac yn agos iawn i Wersyll Llangrannog. Fe allwn ymweld a'r ddau? Beth chi'n meddwl?

Sioned

Mae hwn yn debyg iawn i syniad Glan-llyn isa' - bach oddi ar y brif safle ac yn dawelach, ond ddim yn rhy bell i wneud gweithgareddau

Gruffydd

Dw i'n meddwl byddai Pentref Ifan yn neis hefyd!

Rhodri

Mae'r lle yma yn newydd i fi. Edrych yn ffantastig, ac fel soniwyd yng nghynt, bosib ymuno y trip a mynd i Langrannog hefyd..

Sioned

Glan-llyn Isa'

[youtube.com](https://www.youtube.com)

Mae'r fideo yma yn dangos lleoliad Glan-llyn Isa' sy'n addas i grwpiau llai o faint efallai a ddim yn rhy bell o'r gweryll ei hun i wneud gweithgareddau! Beth yw eich barn chi am hyn?

Tomos

Fi'n hoffi'r syniad yma! Gall y plant ymlacio bach yng Nglan-llyn Isa', wedyn cerdded draw i'r gweithgareddau yn ystod y dydd!

Rhodri

Mae'r safle newydd yma yn edrych yn grêt. Digion cyfleus i wneud yr holl weithgareddau, ond digon bach am bach o dawelwch ar ddiwrnod prysur.

Catrin

Mae'r fideo yma'n dangos safon y safle newydd yn dda, a cytuno gyda chi, cyfleus iawn i wneud gweithgareddau ar y llyn.

Gruffydd Cyrsgiau

urdd.cymru

Mae cyrsiau amrywiol ar gael i grwpiau blwyddyn 3-4 a 5-6 yng Nghaerdydd, ond pa fath o weithgareddau bydden nhw'n gwneud yn y Brifddinas?

Sioned

Mae'r Gwersyll yn agos iawn i sawl atyniad yn y ddinas yn ol y wefan - maen nhw'n gwneud teithiau ar gwch yn y bae, stadiwm Principality a.y.b. Falle'n fwy addas ar gyfer oed uwchradd oherwydd natur y gweithgareddau? Well gen i'r syniad o fynd a phlant cynradd i Lan-llyn neu Llangrannog.

Rhodri

Cytuno hefo Sioned. Bydd gwneud gweithgareddau corfforol yn llawer mwy deiniadol i blant ifanc, yn hytrach na gweld safleoedd o gwmpas y ddinas, yn fy marn i.

Rhodri Beth am Glan-llyn?

urdd.cymru

Gweithgareddau gwahanol iawn, ac mae cyfle i'r plant fwynhau'r awyr iach wrth ddysgu llawer o sgiliau pwysig iawn mewn bywyd e.e gweithio fel rhan o dîm a datrys problemau. Llawer o sbort i bawb!

Sioned

Syniad da ar gyfer plant sy'n edrych am rhywbeth fwy eithafol ac yn hoffi gweithgareddau dŵr. A yw'n drutach na Llangrannog?

Tomos

Syniad da, newydd edrych ar yr un wefan.

Sioned

Mae hefyd opsiwn bach tawelach hefyd os ydyn nhw'n grwpiau llai o faint? Mae Glan-llyn Isa' i lawr y lon ac yn newydd sbon!

Sioned Llangrannog?

urdd.cymru

Beth am fynd a'r dysgwyr i Llangrannog? Ddim rhy bell o Gaerdydd a llwyth o weithgareddau iddyn nhw wneud. Beth ydych chi'n meddwl o hyn?

Dy Syniad Di

Teitl

Cyfeiriad gwefan

Disgrifiad byr a sylw

Prentisiaethau

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Coleg
Cymraeg
Cenedlaethol